

BONVIVANT, bånngvivånng, m. 3. (fr.) Person, som tycker om nöje och vällefnad; sinlig menniska; goddagspilt.

BONZ, bånns, m. 3. Kinesisk eller japansk prest af Fohis religion.

BONÄSSLA, f. 1. Ört af fam. Läppblommige, med rödaktiga blommor. *Leonurus Cardiacæ*.

BOPÅLAR, m. 2. pl. (Fig.) *Slå ned sina b.*, bosätta sig på något ställe. *Fästa sina b.*, förblifva för beständigt boende på något ställe, der man förut vistats.

BOR, n. 3. (kem.) Metalloid, som utgör den brännbara radikalen i boraxsyran. Kallades först Boracium och Boron.

BORACIT, --sít, m. 3. (mineral.) Ett kristalliseradt fossil, bestående af boraxsyrad talkjord.

BORAX, bóråcks, m. 3. sing. (kem.) Basiskt boraxsyradt natron, ett salt, som utvittrar på jorden flerestades. Det mesta hitföres ifrån södra Asien, under namn af Tinkal eller rå Borax, renas i Holland och kallas sedan raffinerad Borax.

BORAXDOSA, f. 1. (metallarb.) Bleckdosa med ett snedt utgående, upptill öppet rör, hvarur borax utströrs på metallstycken, som skola sammanlötas.

BORAXGLAS, n. 3. (kem.) Det klara, ofärgade glas, som uppkommer af borax, då den smälter vid hög temperatur. Nyttjas såsom fluss vid lödning och vid blåsrörprof.

BORAXSALT, n. 3. (kem.) Förening af boraxsyra med en bas.

BORAXSYRA eller **BORSYRA**, f. 1. (kem.) Syra, som erhålles af borax, och består af bor och syre.

BORAXSYRAD, a. 2. (kem.) Förenad med boraxsyra. *B-t natron*.

BORD, n. 3. 1) (i gamla språket *Baurd* ell. *Bord*, af *Bæra*, bära) a) Bohagsting, bestående af en merendels fyrkantig eller rund skifva af trä eller sten, hvilande på en eller flera (vanligtvis fyra) stöd, kallade fötter, och begagnadt att derpå lägga, sätta eller ställa hvarjehanda saker, för beqvämlighet skull, då man äter, arbetar eller har någon förrättning för sig. Bildar en mängd sammansättningar, såsom Matbord, Arbetsbord, Skrifbord, Marmorbord, Köksbord, Hörnbord, Fällbord m. fl., hvilka alla ses på sina behöriga ställen. *B. med en fot, med tre, fyra fötter. Lägga, sätta, ställa något på b-et. Hunden ligger under b-et. Dricka så, att man faller under b-et.* (Fig., i fråga om rådpålagande församlingar) *Lägga en sak på b-et*, uppskjuta öfverläggningen derom. *Begära en motion o. s. v. på b-et*, begära, att öfverläggningen derom måtte uppskjutas. *Handlingarne ligga på b-et, äro bordlagda*, målet kommer under vidare öfverläggning. — b) (uti inskränktere mening) Bord, hvarvid man spisar, dukadt bord. *Duka ett b., b-et. Taga af ell. duka af b-et. Sätta fram mat på b-et. Komma på b-et*, framsättas. *Herrskapets b., tjenstfolkets b.* (se äfv. *Kammarbord*). *Vid b-et*, under måltiden. *Gå till bords*, gå att äta. *Sätta sig till b-s*, sätta sig ned vid bordet, för att äta. *Sitta till b-s*, sitta vid bordet och äta. *Sitta länge till b-s*. *Stiga upp ifrån b-et*, sluta måltiden. *Vara uppstigen ifrån b-et. Läsa till, ifrån b-s*, göra bön före, efter måltiden. (Fig.) *Sätta foten under eget b.*, vara sin egen. *Hålla b.*, gifva folk att äta. *Hålla eget b.*, hafva egen hushållning. *Hafva ett godt, dåligt b.*, hafva god, dålig mat. *Tycka om ett godt b. Låta någon gå till sitt b.*, låta någon spisa vid sitt

bord, gifva någon föda. *Hafva frött b. hos någon*, få sin mat hos någon för intet. — Hit hör äfven det kyrkliga uttrycket: *Herrans B., Guds B.* Nattvardens sakrament. *Gå till Guds b.*, anamma den heliga nattvarden. — *Syn. Taffel*; (fig.) Måltid, Kost, Mat, Föda. — c) (i kiromantien) *Handens b.*, rummet emellan bordlinien och naturliga medellinien. — 2) (i gamla språket *Bard, Bord*, egentl.: Kant, Rand) Sjelfva sidan af ett fartyg rundt omkring uppe vid dæket. Häraf uttrycken *Babord*, *Styrbord*. *Skepp med högt b. Kasta öfver b.*, kasta från fartyget i sjön. *Falla öfver b.*, falla från fartyget i sjön. *En man öfver b.!* en man har fallit i sjön! *Om b.* (in öfver fartygets kant), inne i, på fartyget. *Gå, stiga, komma, vara om b., om b. på ett fartyg. Föra, taga om b. Flytta om b. på annat skepp. Hafva varor om b. Hafva befälet om b. på ett skepp. Lägga om b. med ett fartyg*, låta ett fartyg, en farkost lägga intill detsamma. *Lägga från b.*, lemna ett fartyg, der man legat till. (Fig., pop. o. fam.) *Lägga sig om b. med någon*, inlåta sig i nära förtrolighet med någon. *Lägga sig om b. med något*, blanda sig uti, befatta sig med något.

BORD, bård, m. 3. Se *Bård*.

BORDBÄNK, m. 2. Liggställning, i form af en bänk, ofvantill försedd med lock att sitta på. Kallas äfv. Fällbänk.

BORDBÖN, se *Bordsbön*.

BORDDISKURS, bórdiskúrns, m. 3. Samtal under måltiden. [Bordsdiskurs.]

BORDDUK, m. 2. Duk, som begagnas att utbreda öfver bord, vid måltid, eller när kaffe, te o. d. serveras. Skrifves af somliga *Bordsduk*.

BORDELL, bårdäll, m. 3. (fr. *Bordel*) Horhus.

BORDERA, bårdëra, v. a. 1. (fr. *Border*) Kanta, sätta kant på. — *Borderande*, n. 4. o. *Bordering*, f. 2.

BORDFOT, m. 3. pl. — *fötter*. Fot, stöd, hvarpå en bordskifva hvilat. Skrifves af somliga *Bordsfot*.

BORDFÄRDIG, se *Bil*.

BORDGAFFEL, m. 2. pl. — *gafflar*. Gaffel, som begagnas vid spisning. *B-fjllar af silfver*. Kallas så till skillnad ifrån Köttgaffel, m. fl. [Bordsgaffel.]

BORDKLOCKA, f. 1. Liten ringklocka, hvarmed betjening inkallas, och som man vanligtvis har stående på ett bord bredvid sig. Skrifves äfv. *Bordsklocka*.

BORDKNIF, m. 2. pl. — *knifvar*. Knif, som begagnas vid spisning, för att sönderskära maten på tallriken. *Ett par b-var med tillhörande gafflar*. Uttrycket: *Ett dussin b-var*, innefattar äfven dertill hörande gafflar. — Skrifves äfven *Bordsknif*.

BORDKRÄTS, n. 3. Kräts (se d. o.), som samlas på verkbordet hos guld- och silfverarbetare.

BORDKÄRL, n. 3. Kärl, som vid måltid begagnas, såsom fat, skålar, tallrikar, glas, m. m., men hvarken knifvar, gafflar eller skedar. Skrifves äfven *Bordskärl*.

BORDLAMPA, f. 1. Lampa, som begagnas stående på bord. Brukas som motstycke till Vägglampa. Skrifves äfven *Bordslampa*.

BORDEXA, se *Bordlexa*.

BORDLINIE, f. 3. Benämning på fjerde hufvudlinien i handen, som tager sin början nere vid lillfingret och går upp emot pekfingret. Kallas äfven *Lyckolinien*.